

אמא רבינו יונה א

כל טרקטור וכל טנק וכל אווירון המבצר את המדינה, יש בו קדושה אלוהית, כל חלק וחלק זהו גילוי של התוכן הלאומי-האלוהי של קדושת ישראל. גם אם חסרה אצל רבים התודעה הזאת, שההשגחה העליונה היא היא שמכוונת ומנהיגה את הדברים, הרי זוהי מציאות, עובדה קיימת שאינה זזה ממקומה, בין שמכירים בכך ובין שאין מכירים בכך. כמוכן, תפקידנו הוא להשתדל לפקוח עיניים, לידע ולהודיע, לברר ולהסביר, כדי שהכל יכירו וידעו, שהדברים יגיעו גם לתודעה.

אמנם, עוד לא נכבשה לנו כל האהץ, גם ירושלים מקדש-מלכותנו עוד איננה כולה בידנו, גם הכמות וגם האיכות של שלטוננו על ארצנו טעונות עוד השלמה ושכלול, אבל הקמת המדינה זוהי התגלות מלכות שמים ועלינו להרבות בשמחה ביום-העצמאות, שמחה על שזכינו להיות בארצנו העצמית ותקווה שיתקיימו דברי חז"ל הקדושים, והמשיח בוא יבוא, והגאולה תהיה שלמה.

ותחזינה

אנו מתפללים: 'ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים', וישנה גם תפילה בנוסח של: 'ועינינו תראינה מלכותך'.

פעמים שאנו מתפללים בלשון 'ראה' ופעמים בלשון 'חזה'. רבינו הרצ"ה זצ"ל היה אומר שראיה זו ראייה מוחשית, מה שהעיניים הפיזיות רואות, אך ישנו עוד עיניים, עיני השכל⁷⁶. כשישעיהו מתנבא על הגאולה הוא אומר: "אִי תִפְקַחְנָה עֵינֵי עֲוֹרִים"⁷⁷, והכוונה לראיית העין הרוחנית. זהו השלב של תחיית הקודש. הרמב"ם ב'מורה נבוכים'⁷⁸ מבאר שפקיחת עיניים היא לא כאשר אדם רואה, אלא פקיחת עיניים זה כאשר אדם מבין מה הוא רואה. 'או תיפקחנה עיני עיוורים' פירושו שנבין, כולנו עיוורים, איננו מבינים את מה שאנו רואים. כך הוא תהליך הגאולה. בתחילה הגאולה היא בדרך הטבע, היא מתחילה בתחיית החול. ואז חסרה ההבנה, העיניים רואות אך אינן יודעות מה הן רואות. לפקוח עיניים זה להבין מה הקב"ה מכון בתהליך, מהי המשמעות של הדברים. 'ותחזינה' הוא מלשון 'חזה', כמו המילה 'חזון' המשמשת את הנביאים. 'חזון' פירושו ראייה רוחנית, פנימית. ועל זה אנחנו מבקשים בתפילה, ותחזינה עינינו בשוכך לציון, שנבין את עומק התהליכים, ואת המשמעות הפנימית של המאורעות בדרכי הגאולה.

גם יראה עינינו

ובמדרש (ילקוט ש תהלים ל"א) אהבו את ה' כל חסידיו אמונים נוצר ה' אלו שהם אומרים אמן באמונה אומרים מחיה מתים ועדיין לא ראו אלא לפי שעה מאמינים שאני מחיה מתים אומרים גאל ישראל ועד עכשיו לא נגאלו אלא לפי שעה וחזרו ונשתעבדו והם מאמינים שאני עתיד לגאול אותם הוי אומר אמונים נוצר ה' ע"כ. בארו בזה כי האמונה הוא דבר גדול מאוד שהוא מאמין בגאולה. ואף כי עדיין לא ראה. ודבר זה מורה כי הוא דבק בו יתברך לגמרי שכל תקותו ותוחלתו בו יתברך, לכך כתיב אמונים נוצר שהש"י נוצר ושומר איתו כי ראוי הוא לשמירה אשר הוא עם הש"י ולא נבדל מאתו יתברך כמו שהוא האמונה:

ידו ל' חסדו | 69

ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים

הביטוי 'המחזיר שכינתו לציון' שבנוסח התפילה הוא מיוחד. המילה 'חזרה' אינה מופיעה בתנ"ך. זו מילה של תושבע"פ, 'לשון תורה לעצמה לשון חכמים לעצמן'⁷⁹. זו מדרגה אחרת, זו מדרגה יותר נמוכה, יותר מעשית. אך הביטוי שיבה מופיע בתנ"ך: 'בשוב ד' את שיבת ציון'. הביטוי 'לשוב' מבטא משהו עמוק יותר מאשר הביטוי 'לחזור'. בתפילה אנו מבקשים שתחזינה עינינו, שנראה בראייה פנימית, את השיבה. רבש"ע מחזיר שכינתו לציון, השיבה מלווה בשלבים מעשיים, חיצוניים. אנו מבקשים לדאות בתוך כל אלה את השיבה לציון, את הרוממות. איך כל המאורעות הנראים רק כחזרה, הם באמת בעומקם אירועים של שיבה לציון.